

ISSN 2223-3822

Korolyuk, T. (2015). The research of domestic and foreign normative and legal regulation of risk accounting [Doslidzhennia vitchyznianoho ta zarubizhnoho normatyvno-pravovoho rehuliuвання obliku ryzyku]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 287-293. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15ktaror.pdf>

Дослідження вітчизняного та зарубіжного нормативно-правового регулювання обліку ризику

Тетяна Королюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,

вул. Руська, 5б, м. Тернопіль, 46001, Україна

к.е.н, доц. кафедри бухгалтерського обліку та аудиту

e-mail: korolyuk11@gmail.com

Article history:

Received: September, 2015

1st Revision: October, 2015

Accepted: October, 2015

JEL classification:

M41

UDC:

657.4

Abstract: У статті досліджено основні підходи до нормативно-правового регулювання обліку ризику в Україні та закордоном. При дослідженні вітчизняної законодавчої бази встановлено, що визначення поняття «ризик» наявне лише у Податковому кодексі України, в якому ризик пов'язаний із ймовірністю несплати податків та зборів платниками податків. Вивчено вітчизняні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та не виявлено трактування поняття «ризик». При цьому наявна інформація про різні види ризиків в положенні (стандарти) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» (валютний, відсотковий, кредитний, ціновий, ринковий ризику, ризику грошового потоку та ліквідності). В інших положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку ризик відображено як супутній елемент різних операцій господарюючих суб'єктів. У вітчизняних нормативних актах бухгалтерського обліку не розкрито основні підходи щодо відображення в обліку показників ризиків та їх наслідків. В міжнародних стандартах фінансової звітності та міжнародних стандартах бухгалтерського обліку, на основі яких розроблено вітчизняні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, розкрито ідентичну інформацію про ризику.

Keywords: ризик, облік, закон, кодекс, положення (стандарт) бухгалтерського обліку

Королюк Т. Дослідження вітчизняного та зарубіжного нормативно-правового регулювання обліку ризику [Електронний ресурс] / Тетяна Королюк // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2015. — Вип. 2 (13). — С. 287-293. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15ktaror.pdf>.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми

Сучасне законодавство представляє господарючому суб'єкту самостійність у виборі організаційно-правових форм господарювання, способів та методів обліку, визначення структури та змісту бухгалтерської звітності. При цьому, як правильно відмітила А.С. Толстова, альтернативність способів в бухгалтерському обліку, передбачена ПБО і МСФО, відсутність зв'язку в альтернативних процедурах бухгалтерського обліку веде до різних звітних даних. Відсутність загального понятійного апарату в законодавчих нормах і обумовлена цим невизначеність є об'єктом професійного судження. Це певною мірою відповідає принципам підготовки фінансової звітності (принцип обачності). Однак, при цьому, як правило, створюється ризик трактування законодавства (інтерпретаційний ризик) керівництвом господарюючого суб'єкта та іншими користувачами бухгалтерської звітності.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Дослідження питань нормативно-правового забезпечення обліку здійснювали вітчизняні та зарубіжні вчені: І. М. Вигівська, В.А. Дерій, Л.В. Гуцаленко, В.М. Жук, Г.Г. Кірейцев, Т.Г. Маренич, В.М. Пархоменко, Н.І. Пилипів, М.С. Пушкар, Л.К. Сук, А.С. Толстова, А.Є. Шевельов та інші. У своїх працях вчені розкривали питання нормативно-правового забезпечення в цілому обліку та/або окремих об'єктів обліку.

3. Невирішені раніше частини загальної проблеми

Проте залишаються не вирішеними питання регулювання обліку ризику, враховуючи варіативність вітчизняного та зарубіжного законодавства й нормативної бази.

4. Постановка завдання

Дослідити основні підходи до нормативного та законодавчого регулювання вітчизняного та зарубіжного обліку ризику.

5. Виклад основного матеріалу

Нормативно-правове регулювання обліку в Україні представлено кодексами, законами, положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, інструкціями, методичними рекомендаціями, наказами, постановами тощо. Кожен з документів містить інформацію про методологічні, методичні та організаційні підходи щодо ведення обліку на підприємствах в цілому. При цьому важливо виокремити в окремий напрям обліку – облік ризиків як елемента ринкової економіки та важливого фактора, що впливає на діяльність підприємств, і відповідно встановити як вітчизняне та зарубіжне законодавство й нормативна база регулюють ведення обліку ризику на підприємствах.

Огляд вітчизняного законодавства засвідчив про наявність такої інформації про ризики:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV: а) підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний *ризик* господарська діяльність ... (стаття 42); б) підприємництво здійснюється на основі: ... комерційного розрахунку та власного *комерційного ризику* ... (стаття 44); в) корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням ... на основі ... участі засновників (учасників) у розподілі доходів та *ризиків підприємства* (стаття 63); г) акціонерним товариством є господарське товариство, яке ... несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства, а акціонери несуть *ризик збитків*, пов'язаних із діяльністю товариства, в межах вартості належних їм акцій (стаття 80) [1].

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV: а) командитним товариством є товариство, в якому ... є один чи кілька учасників (вкладників), які несуть *ризик збитків*, пов'язаних із діяльністю товариства, у межах сум зроблених ними вкладів ... (стаття 133); б) учасники товариства з обмеженою відповідальністю не відповідають за його зобов'язаннями і несуть *ризик збитків*, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах вартості своїх вкладів (стаття 140); в) акціонери не відповідають за зобов'язаннями товариства і несуть *ризик збитків*, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах вартості акцій, що їм належать (стаття 152) [2].

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI (далі – ПКУ): 1) *ризик* – ймовірність недекларування (неповного декларування) платником податків податкових зобов'язань, невиконання платником податків іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи (підпункт 14.1.221 стаття 14); 2) під *істотними ризиками* розуміються ризики, прийняття яких є обов'язковим для ділової практики контрольованих операцій (підпункт 39.2.1.5 стаття 39) [3]. Під час

визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції також можуть враховуватися ризики сторін операції, пов'язані з провадженням господарської діяльності, що впливають на умови операції, зокрема, але не виключно, такі:

- виробничі ризики, включаючи ризик неповного завантаження виробничих потужностей;
- ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов;
- ризик знецінення виробничих запасів, втрати товарами споживчих якостей;
- ризики, пов'язані із втратою майна чи майнових прав;
- ризики, пов'язані із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, процентних ставок, кредитні ризики;
- ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- інвестиційні ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами внаслідок помилок, допущених під час здійснення інвестицій, включаючи вибір об'єкта інвестування;
- ризик заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- підприємницькі (комерційні) ризики, пов'язані із здійсненням стратегічного управління, включаючи цінову політику та стратегію виробництва і реалізації товарів (робіт, послуг);
- ризик зниження рівня споживчого попиту на товари (роботи, послуги) (підпункт 39.2.2.5, стаття 39).

Як видно з дослідження кодексів визначення поняття «ризик» наявне лише у ПКУ, в якому ризик пов'язаний із ймовірністю несплати податків та зборів платниками податків, невиконання іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи. Тобто в кодексі визначається такий вид ризику як податковий ризик. Крім цього, в кодексі вказується можливість виникнення ризиків у сторін контрольованої операції, а саме: виробничих ризиків, ризику зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію, ризику знецінення виробничих запасів, ризиків, пов'язаних із втратою майна чи майнових прав, ризиків, пов'язаних із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, процентних ставок, кредитних ризиків, інвестиційних ризиків, ризику заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу, підприємницьких (комерційних) ризиків, ризику зниження рівня споживчого попиту на товари.

В Законі України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. №514-VI вказано, що акціонери не відповідають за зобов'язаннями товариства і несуть *ризик збитків*, пов'язаних з діяльністю товариства, тільки в межах належних їм акцій (підпункт 2 стаття 3) [4]. Тобто в законі, що визначає порядок створення, діяльності, припинення, виділу акціонерних товариств, їх правовий статус, права та обов'язки акціонерів, ризик пов'язують із збитками акціонерів, які вони можуть отримати в процесі діяльності товариства.

Нечіткість регулювання ризику у вітчизняному законодавстві зумовлює труднощі у діяльності підприємства та неоднозначність у застосуванні поняття в нормативній базі бухгалтерського обліку.

Наступним етапом дослідження було вивчення та аналіз нормативних положень в сфері бухгалтерського обліку [5]:

1. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: еквіваленти грошових коштів – короткострокові високоліквідні фінансові *інвестиції*, ... які характеризуються незначним *ризиком зміни вартості*.

2. П(С)БО 7 «Основні засоби»: первісна вартість *об'єкта основних засобів* складається з витрат: ... витрати зі страхування *ризиків доставки основних засобів* ...

3. П(С)БО 9 «Запаси»: первісною вартістю *запасів*, що придбані за плату, є собівартість запасів, яка складається з таких фактичних витрат: ... транспортно-заготівельні витрати (затрати на заготівлю запасів, ... включаючи витрати зі страхування *ризиків транспортування запасів*).

4. П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»: якщо інвестор ... підприємства вносить або продає *активи* спільному, асоційованому підприємству відповідно і передає значні *ризики та вигоди, пов'язані з їх володінням*, то у складі фінансових результатів звітного періоду відображається лише та частина прибутку (збитку), яка припадає на частку інших інвесторів спільного, асоційованого підприємства.

5. П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»: *Валютний ризик* – імовірність того, що вартість фінансового інструмента буде змінюватися внаслідок змін валютного курсу. *Відсотковий ризик* – імовірність того, що вартість фінансового інструмента буде змінюватися внаслідок змін відсоткових ставок. *Кредитний ризик* – імовірність втрат однієї зі сторін – укладачів контракту про придбання фінансового інструмента внаслідок невиконання зобов'язання іншою стороною. *Ризик грошового потоку* – імовірність зміни величини майбутнього грошового потоку, пов'язаного з монетарним фінансовим інструментом. *Ризик ліквідності* – імовірність втрат внаслідок неспроможності виконати свої зобов'язання у зв'язку з неможливістю реалізувати фінансові активи за справедливою вартістю. *Ринковий ризик* – імовірність того, що вартість фінансового інструмента буде змінюватися внаслідок змін ринкових цін ... *Ціновий ризик* – імовірність цінових змін внаслідок валютного, відсоткового та ринкового ризиків.

6. П(С)БО 14 «Оренда»: фінансова оренда – оренда, що передбачає передачу орендарю всіх *ризиків* та вигод, *пов'язаних з правом користування та володіння активом*.

7. П(С)БО 15 «Дохід»: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається в разі наявності всіх наведених нижче умов: покупцеві передані *ризик* й вигоди, *пов'язані з правом власності на продукцію* (товар, інший актив) ...

8. П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів»: при визначенні ставки дисконту враховуються *ризик*, крім ризиків, що були враховані при визначенні майбутніх грошових потоків.

9. П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами»: при визначенні сегментів враховуються *ризик*, які обумовлені особливостями ринку збуту продукції (товарів, робіт, послуг) у даному регіоні, *валютні ризик*, які виникають при провадженні діяльності в двох або більше країнах, тощо.

При дослідженні П(С)БО не було виявлено трактування самого поняття «ризик», але встановлено наявність інформації про різні види ризиків, зокрема в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» – валютний, відсотковий, кредитний, ціновий, ринковий ризик, ризик грошового потоку та ліквідності. В інших П(С)БО ризик визначається як супутній елемент операцій, що здійснюються. При цьому інформація про ризик в П(С)БО відсутня у розділі «Загальні положення», оскільки відображається уже безпосередньо при розкритті особливостей здійснення окремих господарських операцій. Наприклад, в П(С)БО 7 «Основні засоби» ризик може виникати при доставці основних засобів, тому витрати зі страхування ризиків доставки включаються до первісної вартості об'єкта основних засобів.

Для порівняння інформації, яка розкривається про ризик у міжнародній практиці, розглянемо міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ) та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (далі – МСБО) [6; 7]:

МСФЗ 7 «Фінансові інструменти»: Мета цього МСФЗ – вимагати від суб'єктів господарювання надавати розкриття інформації в їхніх фінансових звітах, яка дає змогу користувачам оцінити: ... *характер та рівень ризиків (кредитний, ринковий, валютний, відсотковий, ризик ліквідності)*, що виникають унаслідок фінансових інструментів, яким суб'єкт господарювання доступний протягом періоду та на звітну дату, та як *суб'єкт господарювання управляє цими ризиками*.

МСБО 1 «Подання фінансових звітів»: примітки до фінансових звітів ... подаються в наведеному далі порядку, який допомагає користувачам зрозуміти фінансові звіти та порівняти їх зі звітами інших суб'єктів господарювання: ... розкриття не фінансової інформації, наприклад, *цілі та політики управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання*.

МСБО 7 «Звіти про рух грошових коштів»: еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний *незначний ризик зміни вартості*.

МСБО 16 «Основні засоби»: операція обміну має комерційну сутність, якщо: ... конфігурація (*ризик*, визначення часу та сума) грошових потоків від отриманого активу відрізняється від конфігурації грошових потоків від переданого активу.

МСБО 17 «Оренда»: класифікація оренди базується на тому, якою мірою *ризик* та винагороди, пов'язані з володінням орендованим активом, розподіляються між орендодавцем та орендарем. *Ризик* включають можливість збитків від простоїв або технічної застарілості та коливань у надходженнях унаслідок зміни економічних умов.

МСБО 18 «Дохід»: дохід від продажу товарів має визнаватися в разі задоволення всіх таких умов: а) суб'єкт господарювання передав покупцеві *суттєві ризик* і *винагороди*, пов'язані з *власністю на товар* ... У більшості випадків *передача ризиків та винагород щодо володіння збігається з передачею юридичного права власності або з передачею у володіння покупця*. В інших випадках *передача ризиків та винагород щодо володіння відбувається не одночасно з передачею юридичного права власності або з передачею у володіння*.

МСБО 19 «Виплати працівникам»: сума виплат, що її отримає працівник по закінченні трудової діяльності, визначається за сумою внесків, сплачених суб'єктом господарювання ... до програми виплат по закінченні трудової діяльності або до страхової компанії, разом із прибутками від інвестування внесків; б) як наслідок, на працівника припадає *актуарний ризик* (виплати будуть меншими за очікувані) та *інвестиційний ризик* (інвестованих активів буде недостатньо для забезпечення очікуваних виплат).

МСБО 32 «Фінансові інструменти»: наявність юридично забезпеченого права на згортання фінансового активу та фінансового зобов'язання впливає на права та зобов'язання, пов'язані з фінансовим активом та фінансовим зобов'язанням, і може впливати на доступність суб'єкта господарювання *кредитному ризику та ризику ліквідності*.

МСБО 36 «Зменшення корисності активів»: в обчисленні вартості активу при використанні слід відображати такі елементи: ... *ціну за прийняття ризику, притаманного цьому активу* ... Також слід враховувати такі *ризик*, як *ризик країни, валютний та ціновий ризик*.

МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»: для отримання найкращої оцінки забезпечення слід враховувати *ризик* та невизначеності, які неминуче пов'язані з багатьма подіями та обставинами. *Ризик* визначає *непостійність результату*.

МСБО 38 «Нематеріальні активи»: операція з обміну має комерційну сутність, якщо: конфігурація грошових потоків (тобто *ризик*, час надходження та суми) від отриманого активу відрізняється від конфігурації грошових потоків за переданим активом ...

МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»: ефективність хеджування – це ступінь, до якого зміни справедливої вартості або грошових коштів від об'єкта хеджування, що їх можна віднести до хеджування *ризик*у, згортаються внаслідок змін справедливої вартості або грошових потоків інструмента хеджування. Об'єкт хеджування – це актив, зобов'язання, тверда угода, високо ймовірна прогнозована операція або чиста інвестиція в закордонну господарську одиницю, що а) піддає суб'єкт господарювання *ризикові змін справедливої вартості або майбутніх грошових потоків*; б) визначається як хеджування.

Вивчення МСФЗ та МСБО засвідчило про відсутність тлумачення поняття «ризик» та водночас наявність інформації, що розкриває види ризику. Крім цього, детально розкрито існування ризику при здійсненні окремих господарських операцій так, як і у П(С)БО. Тобто можна стверджувати: оскільки П(С)БО складені на основі МСБО, тому інформація про ризики майже ідентична.

В Моделі всеохоплюючої звітності бізнесу, запропонованої Інститутом сертифікованих фінансових аналітиків Великобританії, серед основних резервів підвищення вартості бізнесу названо мінімізацію ризиків [8]. При цьому, як зазначається в Моделі, для управління ризиком слід використовувати інструменти бухгалтерського обліку. Це означає, що облікова система повинна забезпечити оцінку можливих наслідків ризиків (загроз) та сприяти розробці заходів для їх мінімізації.

6. Висновки та перспективи подальших досліджень

Аналіз чинного законодавства та нормативних актів засвідчив відсутність чіткого регулювання формування облікової інформації про ризик в діяльності господарюючих суб'єктів, який супроводжує більшість їх господарських операцій. У законодавчих та нормативних актах питання ризиків розглядається поверхнево. Вітчизняні нормативні акти бухгалтерського обліку не містять положень та роз'яснень щодо відображення в обліку показників ризиків та їх наслідків, а також надання відповідної інформації менеджерам різних рівнів та іншим зацікавленим сторонам. Дане питання потребує доопрацювання як на державному рівні, так і на рівні господарюючих суб'єктів.

Author details (in Russian)

Исследования отечественного и зарубежного нормативно-правового регулирования учета риска

Татьяна Королюк

Аннотация. В статье исследованы основные подходы к нормативно-правовому регулированию учета риска в Украине и за рубежом. При исследовании отечественной законодательной базы установлено, что определение понятия «риск» имеется только в Налоговом кодексе Украины, в котором риск связан с вероятностью неуплаты налогов и сборов налогоплательщиками. Изучены отечественные положения (стандарты) бухгалтерского учета и не обнаружено трактовки понятия «риск». При этом имеется информация о различных видах рисков в положении (стандарте) бухгалтерского учета 13 «Финансовые инструменты» (валютный, процентный, кредитный, ценовой, рыночный риски, риски денежного потока и ликвидности). В других положениях (стандартах) бухгалтерского учета риск отражено как сопутствующий элемент различных операций хозяйствующих субъектов. В отечественных нормативных актах бухгалтерского учета не раскрыты основные подходы по отражению в учете показателей рисков и их последствий. В международных стандартах финансовой отчетности и международных стандартов бухгалтерского учета, на основе которых разработаны отечественные положения (стандарты) бухгалтерского учета, раскрыты идентичную информацию о рисках.

Ключевые слова: риск, учет, закон, кодекс, положение (стандарт) бухгалтерского учета.

Author details (in English)

The research of domestic and foreign normative and legal regulation of risk accounting

Tetyana Korolyuk

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University,

56 Ruska str., 46001 Ternopil, Ukraine

PhD (Economics), Assoc. Prof., Department of Accounting and Audit

e-mail: korolyuk11@gmail.com

Abstract. The basic approaches to normative and legal regulation of risk accounting in Ukraine and abroad are investigated in the article. While studying the national legal framework it is established that the definition of the notion «risk» is only available in the Tax Code of Ukraine, where the risk is associated with the

probability of non-payment of taxes by taxpayers. Domestic accounting regulations (standards) are studied, but interpretation of the notion «risk» is not detected. The presence of information about the various types of risks, particularly in the accounting regulation (standard) 13 «Financial instruments» (currency risk, interest rate risk, credit risk, price risk, market risk, cash flow risk and liquidity risk), are found. In the other accounting regulations (standards) risk is defined as the accompanying element of economic entities operations. It is defined that the basic approaches on recording of risks indicators in accounting and their effects are not disclosed in domestic accounting normative acts. In International Financial Reporting Standards and in International Accounting Standards, based on which domestic accounting regulations (standards) were developed, identical information about the risks is disclosed.

Keywords: risk, accounting, law, code, accounting regulation (standard).

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15ktaror.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Korolyuk, T. (2015). The research of domestic and foreign normative and legal regulation of risk accounting [Doslidzhennia vitchyznianoho ta zarubizhnoho normatyvno-pravovoho rehulivannia obliku ryzyku]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 287-293. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15ktaror.pdf>>

Використана література

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України № 436-IV за станом на 16 січня 2003 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України № 435-IV за станом на 16 січня 2003 р.] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України № 2755-VI за станом на 2 грудня 2010 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : закон України № 514-VI за станом на 17 вересня 2008 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
5. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
6. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Competing with Information. A. Managers Guide to Creating Value with Information Content. Ed. by Donald A. Marchand. – John Wiley&Sons, 2000.

References

1. Economic Code of Ukraine (Code of Ukraine № 436-IV as of January 16, 2003). [Hospodars'kyi kodeks Ukrainy (Kodeks Ukrainy # 436-IV za stanom na 16 sichnya 2003 r.)]. Parliament of Ukraine, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Civil Code of Ukraine (Code of Ukraine № 435-IV as of January 16, 2003). [Tsyvil'nyy kodeks Ukrainy (Kodeks Ukrainy # 435-IV za stanom na 16 sichnya 2003 r.)]. Parliament of Ukraine, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>.
3. Tax Code of Ukraine (Code of Ukraine № 2755-VI as of December 2, 2010). [Podatkovyy kodeks Ukrainy (Kodeks Ukrainy # 2755-VI za stanom na 2 hrudnya 2010 r.)]. Parliament of Ukraine, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. On Joint Stock Companies (Law of Ukraine № 514-VI as of September 17, 2008) [Pro aktsionerni tovarystva (Zakon Ukrainy # 514-VI za stanom na 17 veresnya 2008 r.)]. Parliament of Ukraine, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.

5. Regulations (standards) of accounting [Polozhennya (standarty) bukhhalters'koho obliku], available at: <http://www.rada.gov.ua>.
6. International Financial Reporting Standards [Mizhnarodni standarty finansovoyi zvitnosti], available at: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. International Accounting Standards [Mizhnarodni standarty bukhhalters'koho obliku], available at: <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Competing with Information. A Managers Guide to Creating Value with Information Content. Ed. by Donald A. Marchand, John Wiley&Sons, 2000.

© 2015 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.

You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

No additional restrictions

You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

